

Posudek bakalářské práce

Marie Kopecká – Čtvrtníková, Pietta ze Všeměřic v kontextu krásnoslohých piet

Vedoucí práce: doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D.

Bakalářská práce je věnovaná jednomu z klíčových děl krásného slohu, Pietě ze Všeměřic, která je posledních dvacet let předmětem badatelských diskuzí, které se vedou kolem místa určení sochy a především kolem doby jejího vzniku a autorství. Téma práce je tak zcela aktuální a zabývá se hodnocením dosavadních přístupů a hledáním nových východisek pro následné ověřování některé z dosud existujících, či nově postavených hypotéz. Práce je zajímavě strukturována na tři části (nepočítaje v to úvod a závěr). První je přehledně věnována obecné ikonografii piety a vývoji názorů na samotné téma s ohledem na proměny typu. Pozornost je věnována i tématu Andachtsbildu, především vývoji názorů na tento termín v badatelské linii Schnaase, Dehio, Pinder, Panofsky, Berliner, Suckale, Belting (se zajímavým odkazem na přístup k termínu z pera M. Bartlové, který diplomantka zajímavě vztahuje k samotným počátkům snah o jeho vymezení). Další podkapitolou je sledování názorů na typologické proměny a vývoj piety v českém uměleckohistorickém prostředí. Zde autorka prokazuje dobré osvojení komplikovaného tématu, v přehledu postihuje limity typologicky, morfologicky a formálně analyticky zaměřeného badání a sama se tak posouvá ke studiu konkrétního uměleckého díla, které sleduje všemi dostupnými metodami.

Dvě kapitoly věnované samotné pietě ze Všeměřic uvádí autorka částí sumarizující dosavadní bádání. Zde by snad bylo možné lépe propracovat a neredukovat názory J. Homolky (s. 35, 36), zejména s ohledem na sledování stylového východiska v umění kolem roku 1400 (rám Svatovítské Madony). Druhá kapitola se věnuje ve třech částech samotnému problému formálního hodnocení Piety s ohledem na srovnání technologických průzkumů, formální analýzy sochy a též komparačního studia s tvorbou Mistra Týnské kalvárie. Z těchto podkapitol vychází autorka při závěrečném hodnocení díla – jeho vznik předpokládá ve 20. letech 15. století v Praze, v dílně Mistra Týnské kalvárie. V závěru práce pak velmi zajímavě hodnotí možnosti určení sochy pro klášter klarisek v Českém Krumlově či klášter cisterciáků ve Vyšším Brodě.

V bakalářské práci M. Kopecká – Čtvrtníková prokázala zdatné osvojení formálně analytické metody a metody kulturně historické, směřující k problematice vzniku uměleckého díla; dále věcně hodnotí výsledky technologických průzkumů a analyzuje prameny. Snaží se tak vytvořit monografii uvedeného díla s použitím všech dostupných metod a přispívá tak kontextuálním přístupem k novému hodnocení. Navíc je hodné ocenění, že se snaží věcně a konstruktivně vyrovnat se vzájemně protichůdnými teoriemi a zaujímá k nim vlastní, nosné, stanovisko.

Bakalářskou práci M. Kopecké doporučuji k obhajobě.

Konkrétní poznámky k práci

s. 11 Kolín n. Rýnem těžko označíme za oblast jižního Německa

s. 21 autorství Jindřicha Parlře je oprávněně již delší dobu relativizováno pracemi I. Hlobila

s. 40-41 Výsledky srovnávací analýzy technologického průzkumu vybízejí k opatrnosti. Vzorky neodebíral a nevyhodnocoval jeden restaurátor (někdy dokonce pouze technolog), což může být úskalí pro hodnocení. Zároveň neznáme variabilitu a šíři dílenské praxe (či používání jiných štafířských

či malířských dílen ke zhotovování barevných nátěrů sochy), ze které bychom mohli soudit. Nosnější může být hledání shodně opracovaných partií dřevěného bloku.

s. 42 pravděpodobně ne Magdeburg, ale Marburg

na vícerych místech Leningrad by bylo vhodnější uvádět po názvem Petrohrad

s. 55 Kromě Madony Plzeňské je takovým dokladem i Madona z Altenmarktu s odpustkem z roku 1393. Naopak objednávka Madony krumlovské Rožmberky se nezakládá na žádném faktu, neboť neznáme její původní umístění.

s. 49-52 Chybí odkaz na recentní práci J. Chlívce k danému tématu v Artem ad Vitam, sborník k počtě I. Hlobila

s. 58 uvedené datum 1436 neobjevili studenti, ale restaurátorka ak. mal. M. Pavlíková. Zde bych považovala za vhodné uvést odkaz na moje ústní sdělení tohoto faktu, které bude teprve publikováno.

V Pise dne 2. 9. 2014

doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D